

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 410/2021
15.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Драгомира Милојевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела ситна крађа, утаја и превара из члана 210. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Стефановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 150/20 од 10.11.2020. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 34/21 од 01.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 15.04.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Стефановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 150/20 од 10.11.2020. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 34/21 од 01.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 150/20 од 10.11.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела ситна крађа, утаја и превара из члана 210. став 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено је одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 1 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да суду на име паушала плати 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 34/21 од 01.02.2021. године одбијене су као неосноване жалбе ОЈТ у Лесковцу и браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Стефановић због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) и став 2. тачка 1) ЗКП, повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) и 441. став 4. ЗКП и због повреде чланова 16. став 1., 2., 4. и 5., 61., 82., 83., 90. став 1. и 2., 100. став 1., 210., 405. став 3., 419. став 2., 420. став 1., 422. став 1. тачка 1), 423. став 1. тачка 1) и 2), 441. став 3. и 502. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је поднети захтев основан и донесе одлуку којом ће преиначити побијане пресуде у ослобађајуће, те окривљеног ослободити од плаћања трошкова поступка и након тога досуди окривљеном трошкове првостепеног и другостепеног поступка, као и поступка по ванредном правном леку за ангажовање браниоца у складу са АТ и трошковником, као и да донесе одлуку којом ће извршење правноснажне првостепене пресуде одложити односно прекинути.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да је доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, имајући у виду да је поступак против окривљеног покренут због кривичног дела из члана 203. став 1. Кривичног законика, при којој правној квалификацији је тужилац остао до краја поступка, те да је тек суд извршио измену оптужног акта и окривљеног огласио кривим због кривичног дела из члана 210. став 1. Кривичног законика, за које се гоњење предузима по приватној тужби, због чега према ставу одбране у конкретном случају нема оптужбе овлашћеног тужиоца.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Врховни касациони суд налази да неосновано бранилац истиче да је у конкретном случају првостепени поступак вођен без захтева овлашћеног тужиоца. Првостепени поступак је вођен по оптужном предлогу надлежног јавног тужиоца поднетом због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, које се гони по службеној дужности и при том оптужном предлогу је јавни тужилац остао до окончања првостепеног поступка. Међутим, суд је, након спроведеног доказног поступка, извршио измену правне квалификације и окривљеног првостепеном пресудом огласио кривим и осудио због кривичног дела ситна крађа, утаја и превара из члана 210. став 1. Кривичног законика.

Из списка произилази да је МУП РС, ПИ Север дана 17.09.2019. године поднео кривичну пријаву Ку 1160/19, а након поднете пријаве од стране оштећеног СТП и УР „ББ“ од 02.09.2019. године, у свом исказу датом у својству сведока, представник оштећеног – ВВ, изјавио је да се придружује кривичном гоњењу окривљеног.

Одредба члана 65. став 3. ЗКП предвиђа да, када је оштећени поднео кривичну пријаву или предлог за гоњење, а у току поступка се утврди да се ради о кривичном делу за које се гони по приватној тужби, пријава, односно предлог сматраће се благовременом приватном тужбом ако су поднети у року предвиђеном за приватну тужбу. Ставом 2. истог члана, прописано је да се приватна тужба подноси у року од три месеца од дана када је оштећени сазнао за кривично дело и осумњиченог.

У смислу цитираних одредби, оштећени је током првостепеног поступка имао својство потенцијалног овлашћеног тужиоца за случај одустанка јавног тужиоца од кривичног гоњења или ако се током поступка утврди да се ради о кривичном делу за које се гони по приватној тужби. Врховни касациони суд налази да је подношењем кривичне пријаве дана 17.09.2019. године (након што је оштећени пријавио 02.09.2019. године критични догађај од 31.08.2019. године), дакле, у року предвиђеном за подношење приватне тужбе и изјавом представника оштећеног датом у првостепеном поступку - да се придружује кривичном гоњењу окривљеног, јасно и благовремено изразио своју вољу за кривични прогон окривљеног.

У ситуацији када се по кривичној пријави оштећеног, поднетој у року предвиђеном за приватну тужбу, спроведе кривични поступак по оптужном акту јавног тужиоца за кривично дело које се гони по службеној дужности, па суд након одржаног главног претреса на основу утврђеног чињеничног стања оцени да се у радњама окривљеног стичу законска обележја кривичног дела које се гони по приватној тужби, изјава оштећеног дата у кривичном поступку да се придружује кривичном гоњењу, по оцени овог суда, сматраће се изјавом за настављање поступка за кривично дело за које се гони по приватној тужби.

Самим тим, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају нижестепени судови нису повредили одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца, односно нису учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, како се то неосновано указује у захтеву браниоца окривљеног.

Бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева истиче и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) и 441. став 4. ЗКП, због којих је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено, међутим наведене повреде закона, образлаже наводима којима се тичу чињеничних утврђења суда, износећи сопствени закључке о постојању предметног кривичног дела, примени закона и одлуци о „накнади штете“, што представља повреду члана 440. ЗКП.

Наводима захтева којима се нападају разлози правноснажне пресуде указује се на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Као разлог подношења захтева бранилац окривљеног наводи и повреде чланова чланова 16. став 1., 2., 4. и 5., 61., 82., 83., 90. став 1. и 2., 100. став 1., 210., 405. став 3., 419. став 2., 420. став 1., 422. став 1. тачка 1), 423. став 1. тачка 1) и 2), 441. став 3. и 502. ЗКП, међутим, како повреде наведених одредаба, као и одредба члана 440. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни касациони суд у разматрање истих није упуштао.

Бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП, али у образложењу захтева не конкретизује у чему се истакнуте повреде закона, огледају.

Како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа истакнута повреда закона на које се захтевом само указује, то се овај суд у разматрање и оцену ових повреда, такође није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић, с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић